

ÆLDREMINISTERIET

Folketingets Ældreudvalg

Holbergsgade 6
1057 København K
Telefon 33 92 93 00
post@aeldremin.dk
www.aeldremin.dk

Sagsnr.
2025 - 866

Doknr.
953906

Dato
19-05-2025

Folketingets Ældreudvalget har d. 22. april 2025 stillet følgende spørgsmål nr. 70 (alm. del) til ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pia Kjærsgaard (DF).

Spørgsmål nr. 70:

Hvordan vil ministeren sikre, at den nyligt vedtagne ældrelov kan implementeres i praksis fra den 1. juli 2025, herunder at de ældre har de valgmuligheder, som loven indeholder?

Svar:

Ældrereformen er en omfattende frisættelse af ældreområdet, hvor den ældre skal opleve at få en mere sammenhængende og fleksibel hjælp. En hjælp og omsorg, som ydes af velkendt personale, der kan skabe tryghed i hverdagen.

Der spørges til, hvordan ældreloven implementeres i praksis. Og helt overordnet, så kræver en reform af denne størrelse naturligvis ordentlige rammer for at kunne gennemføres og for i det hele taget at lykkes med så stor en forandring.

De overordnede mål, krav og værdier for at sikre en god ældrepleje er fastsat i det lovgivningskompleks, der blev vedtaget i december 2024 samt bekendtgørelser og vejledninger, som enten er på plads eller i gang med at blive udarbejdet mhp. offentliggørelse primo juni 2025 og ikrafttrædelse med loven den 1. juli 2025.

Samtidig spørges der til, hvordan det sikres, at de ældre får de valgmuligheder, som loven indeholder. For reformen bidrager netop med en række øgede valgfriheder og valgmuligheder for borgeren. Det drejer sig fx om, at borgerne fremover dels vil have frit valg af leverandør til at udføre alle opgaver, som er en del af helhedsplejen, og dels en langt større fleksibilitet i hverdagen, da hjælpen bliver tilrettelagt ud fra, hvad borgerne har brug for den pågældende dag. Dermed sættes den ældres ønsker, præferencer, relationer samt medarbejderes og lederes faglighed og samarbejde i centrum. Det giver både bedre ældrepleje og bedre arbejdspladser.

Når der gennemføres store forandringer, skal de nødvendige ressourcer også følge med, så kommuner og medarbejdere har mulighed for at omstille sig i praksis. Med *Aftale om en reform af ældreområdet* indføres der frem mod 2027 et varigt kvalitetsløft til kommunerne på

1 mia. kr. Midlerne ligger ud over de allerede afsatte midler til den demografiske udvikling, som er afsat i regeringens 2030-plan. I ældrereformen er der herudover afsat 376,1 mio. kr. i 2024, der er øremærket til udbredelse af faste teams. Derudover er der afsat 145 mio. kr. til implementering, som blandt andet går til praksisnær kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere.

Fordi ældrereformen er en frisættelsesreform, hvor målene, værdier og kravene – fx til helhedspleje – defineres i lovgivningen, skal rammerne tilpasses lokale forhold, og derfor er implementeringen i højere grad forankret hos både kommuner og private leverandører. I øjeblikket forbereder kommunerne sig på at leve op til lovens krav frem mod den 1. juli 2025. For at understøtte deres arbejde er Ældreministeriet i løbende dialog med KL og erhvervsorganisationerne for at følge omstillingen og afklare konkrete spørgsmål.

Omstillingen til en ny måde at arbejde på vil dog ske gradvist. Det kræver tid at forankre større forandringer i praksis og forudsætter, at ledere og medarbejdere tilegner sig nye kompetencer for at realisere reformens mål. Aftalekredsen har derfor afsat midler til at understøtte omstillingen af kompetencer. Konkret er der afsat midler til praksisnær kompetenceudvikling for både ledere og medarbejdere, i et samarbejde mellem KL, danske SOSU-skoler og Professionshøjskolerne, så medarbejdere og ledere i både kommuner og hos private leverandører understøttes i at arbejde efter reformens nye rammer og værdier.

Spørgsmålet adresserer også lovens fokus på borgerens valgmuligheder, og hvordan denne sikres. Med ældreloven ligestilles kommunale og private leverandører, så private leverandører også skal kunne levere helhedspleje. Der er dermed tale om en udvidelse af det frie valg og den største markedsåbning for private leverandører i mere end 20 år. For at understøtte overgangen, indeholder ældreloven en række overgangsbestemmelser for borgere, der før 1. juli 2025 modtager hjælp efter serviceloven. Deres eksisterende afgørelser gælder frem til 1. juli 2027, hvorefter nye afgørelser skal træffes efter ældreloven. Overgangsbestemmelserne gælder også for private leverandører. Små virksomheder, der fx leverer rengøring i dag, kan fortsætte, indtil deres aftale udløber, eller borgerens behov ændrer sig. Det giver tid til omstilling og mulighed for at indgå samarbejde med andre virksomheder, enten som underleverandør eller gennem konsortiedannelse.

Ældreministeriet er i løbende og tæt dialog med kommunerne og erhvervsorganisationerne, hvor der følges op på, hvordan leverandørmarkedet ser ud, og hvilke behov der er. En nylig rundspørge fra KL indikerer, at tre ud af fire kommuner forventer at være klar med en privat leverandør af helhedspleje per 1. juli 2025, mens flere kommuner forventer at have en privat leverandør i løbet af efteråret. Det, synes jeg, er positivt. I de tilfælde, hvor der ikke kan tilbydes en privat leverandør af helhedspleje den 1. juli 2025, kan kommunerne tilbyde borgeren et frivalgsbevis, hvor borgeren selv udvælger og indgår en aftale med en privat leverandør af helhedspleje.

Ældrereformen er en stor omstilling, som forudsætter tæt samarbejde med de aktører, der skal omsætte loven i praksis. Formålet er

at understøtte de steder, hvor omstillingen er vanskeligst. Ældreministeriet har fokus på at opbygge den nødvendige støtte hurtigt og målrettet, blandt andet ved at samle aktørerne og skabe fælles retning i arbejdet. Den løbende dialog er et afgørende element for at omdanne krav og mål i loven til praksis. På den baggrund har Ældreministeriet indgået flere partnerskaber, blandt andet Sammen om ældreplejen og Ældreplejen i praksis med relevante aktører med henblik på at drøfte udviklingen og udveksle erfaringer. I samarbejde med Institut for Vilde Problemer gennemføres halvårslige temperaturmålinger over de næste to år for at følge implementeringen af ældrereformen. Målingerne skal vise, om der er behov for målrettede justeringer undervejs.

For at følge op på, om reformen bliver implementeret i praksis, og om de ønskede forandringer er opnået, gennemføres en delevaluering efter tre og en endelig evaluering efter fem år. Med ældrereformen vil der pågå et stort arbejde ude i landet med at ændre kulturen og organiseringen af ældreplejen. Det bliver et stort arbejde over de kommende år. Omfattende ændringer i organisering og arbejdskultur vil tage tid at gennemføre og forankre.

Ældreministeriet fortsætter arbejdet med at understøtte implementeringen og vil løbende vurdere sammen aftalekredsen, om der er behov for yderligere tiltag.

Med venlig hilsen
Mette Kierkgaard
Ældreminister